

Peněžitá pomoc obětem trestných činů zůstává už deset let stejná. Na místě je její zvýšení, shoduje se zástupce ombudsmana s pomáhajícími organizacemi

22.2.2024 - | Veřejný ochránce práv

„Současná výše peněžité pomoci už nepostačuje, na tom se shodneme i s Ministerstvem spravedlnosti. Doufám, že bychom se v dohledné době mohli dočkat i konkrétního návrhu, o kolik by mohla pomoc pro oběti trestných činů narůst. Zvýšení částeck si pak vyžadá změnu zákona,“ vysvětlil zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Nadějně podle něj vypadá i případné zavedení paušální částky také pro oběti sexuálních deliktů a týrané děti. Ani jedna z těchto skupin dosud na paušál nárok neměla. „*Pro financování všech těchto změn by bylo možné v budoucnu využít peníze, které zaplatí pachatelé na pomoc obětem trestných činů v rámci takzvaných odklonů,*“ popsal Schorm. Připomněl také, že právě na 22. února připadá Evropský den obětí trestných činů, a ocenil přínos pomáhajících organizací. Právě s jejich pomocí lidé často o peněžitou pomoc žádají.

„Za zvážení stojí zavedení takzvané okamžité (urgentní) peněžité pomoci či jakési zálohy na peněžitou pomoc, která by byla sice relativně nízká, ale oběť by ji dostávala okamžitě po podání trestního oznámení. Samozřejmě pouze tehdy, pokud by nebylo okamžitě zřejmé, že se jedná o trestní oznámení ryze účelové, nepravdivé, nepostihující jakoukoli trestnou činnost, nebo nešlo o zjevné zneužití zákona a podobně. Taková úprava by jistě pomohla k překlenutí oné tíživé sociální situace oběti těsně po spáchání či oznámení o trestném činu. Peněžitou pomoc jako takovou by oběť řešila až následně poté, co by stabilizovala své životní poměry,“ doplnila Petra Vitoušová za Bílý kruh bezpečí.

„Valorizace peněžité pomoci by měla být pevně zakotvena do zákona. K diskuzi jsou také další změny – umožnění zvlášť zranitelným obětem hradit z peněžité pomoci psychoterapii a fyzioterapii, a rozšíření okruhu obětí pozůstalých též o nesezdané partnery. Ti v současné době na peněžitou pomoc z titulu sdílení společné domácnosti na rozdíl od manželů nebo registrovaných partnerů nedosáhnou,“ dodala Klára Kalibová zakladatelka organizace In Iustitia zaměřené na pomoc obětem předsudečného násilí.

Zástupce ombudsmana vloni na podzim zveřejnil rozsáhlou analýzu toho, jak Ministerstvo spravedlnosti žádosti o peněžitou pomoc vyřizuje. Upozornil například, že lidé čekají na pomoc neúměrně dlouho. Ministerstvo má přitom podle zákona žádosti vyřizovat od tří měsíců. To stihne pouze u třetiny žadatelů. Víc než polovina lidí v poslední době čekala na rozhodnutí déle než půl roku.

Některá doporučení ombudsmana si už Ministerstvo spravedlnosti vzalo za své. Úředníci například sami elektronicky ověřují osobní vazby pozůstalých žadatelů. Ti tak nemusejí dokládat rodné a oddacích listy zesnulých příbuzných.

na- na miste je jeji zvyseni shoduje se zastupce ombudsmana s pomahajicimi organizacemi